

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

დურმიშიძე სერგი ვასილის ძე

დურმიშიძე სერგი ვასილის ძე (27. II. 1910, საჩხერე, – 29. V. 1989, თბილისი), ბიოქიმიკოსი, მცენარეთა ბიოქიმიისა და ბიოტექნოლოგიის ერთ-ერთი ფუძემდებელი საქართველოში. საქართვე. მეცნ. აკად. აკადემიკოსი (1955). ბიოლ. მეცნ. დოქტორი (1952), პროფესორი (1952), საქართვე. მეცნ. დამს. მოღვაწე (1961).

1931 დაამთავრა საქართვე. სას.-სამ. ინ-ტის მებაღეობა-მევენახეობის ფაკ-ტი. 1935–60 მუშაობდა ამავე ინ-ტის ბიოქიმიის კათედრაზე (კათედრის გამგე). 1943–54 იყო საქართვე. მეცნ. აკად. მევენახეობისა და მეღვინეობის სამეცნ.-კვლ. ინ-ტის დირექტორი, 1954–55 – საქართვე. სოფ. მეურნ. მინისტრი, 1955–71 – საქართვე. მეცნ. აკად. აკადემიკოს-მდივანი, ამავე დროს 1957-იდან – თსუ-ის პროფესორი, 1971-იდან – საქართვე. მეცნ. აკად. ვიცე-პრეზიდენტი და მეცნ. აკად. მცენარეთა ბიოქიმ. ინ-ტის დირექტორი (ამ ინ-ტის დამაარსებელი).

ს. დურმიშიძე

დ. სსრკ მეცნ. აკადემიის აკად. ა. ოპარინისა და ა. კურსანოვის სკოლის წარმომადგენელია. მუშაობდა მეორეულ ნაერთთა ბიოქიმ. დარგში. დაადგინა სპირტის დუღილის ძირითადი, მეორეული და გარეშე პროდუქტების გარდაქმნის ბიოქიმ. გზები;

საფუძველი ჩაუყარა ვაზისა და ღვინის ფენოლოურ ნაერთთა ბიოქიმიას; დაამუშავა არომატული ნაერთების ცვლის თეორ. საფუძველები მცენარეულ უჯრედში; წამოაყენა ჰიპოთეზა უჯრედში ფენოლოურ და უცხო ნაერთთა ღრმა ჟანგვითი გარდაქმნებისა და დეტოქსიკაციის შესახებ; გამოავლინა ატმოსფეროს, ნიადაგისა და წყლების ბიოლ. გასუფთავების ახ. გზები. ეკუთვნის მრავალი მონოგრაფია, მ. შ. გამოჩენილ საბჭ. ბიოქიმიკოსებზე, ნარკვევები ქართვ. მეცნიერებსა და საზ. მოღვაწეებზე. იყო სამეცნ. საზ.-პოლიტ. და მხატვრული ჟურნალების სარედაქციო კოლეგიის წევრი.

მიღებული აქვს საქართვ. სახელმწ. პრემია (1985), სახელმწ. ჯილდოები, არჩეული იყო თბილ. საპატიო მოქალაქედ (1987).

თბზ.: ზოგი რამ წარსულიდან, თბ., 1985; Генезис молочной кислоты при естественном алкогольном брожении, «Биохимия», 1938, №8; Дубильные вещества и антоцианы виноградной лозы и вина, М., 1955; Пути превращений основных и вторичных продуктов спиртового брожения, Тб., 1962; Вопросы биохимии переработки винограда, Тб., 1967; Расщепление ароматического кольца некоторых экзогенных соединений в растениях, Тб., 1975; Метаболизм некоторых загрязнителей атмосферного воздуха в растениях, Тб., 1977.

ო. კვესიტაძე
